

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**MALALTIES INFECCIOSES I
PARASITÀRIES**

Coordinació: ARMENGOL GELONCH, RAMON

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	MALALTIES INFECCIOSES I PARASITÀRIES			
Codi	100318			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Veterinària i Grau en Ciència i Producció Animal	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	9			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.6	3	5.4
	Nombre de grups	6	2	1
Coordinació	ARMENGOL GELONCH, RAMON			
Departament/s	CIÈNCIA ANIMAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 90 Hores no presencials: 135			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català: 50 Castellà: 50			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ARMENGOL GELONCH, RAMON	ramon.armengol@udl.cat	3,6	
BASSOLS WOLF, MARTA	marta.bassols@udl.cat	3,8	
BLANCO ABILLA, GERARDO	gerardo.blanco@udl.cat	3,6	
MORENO MARTINEZ, JOSE ANTONIO	joseantonio.moreno@udl.cat	3,6	
VELILLA JANEZ, MARIA MONTSERRAT	montserrat.velilla@udl.cat	,4	

Informació complementària de l'assignatura

Degut a les condicions imposades per la pandèmia Covid-19, tant en les classes teòriques com pràctiques, pot variar en la seva modalitat de presencial o virtual.

Pel què fa als examens d'avaluació, cada professor de cada especialitat comunicarà als alumnes com i quan serà l'exàmen de la seva espècie sotmesa a estudi.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius de coneixement: L'estudiant que superi l'assignatura ha de:

L'assignatura pretén que l'estudiant conegui la classificació, epizootiologia, patogènia, símptomes, lesions, cicles vitals i procediments diagnòstics dels principals agents i processos infecciosos i parasitaris dels animals de producció dels animals de companyia.

Objectius de capacitat: L'estudiant que superi l'assignatura ha de ser capaç de:

1. Poder detectar la pèrdua de salut dels animals en els moments primerencs de la infecció, i en especial per les malalties de Declaració Oficial.
2. Col·laborar amb responsables i autoritats sanitàries en la prevenció i control de brots parasitaris i/o infeccioses en les explotacions i en els animals de companyia.
3. Gestionar els programes sanitaris establerts en les granges i pels animals de companyia
4. Establir i mantenir els programes de bioseguretat i prevenció, genèriques i específiques pels diferents

agents infeccioses.

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat).
- Saber desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Utilitzar les metodologies bàsiques de treball referents a les disciplines assenyalades.
- Reconèixer i saber aplicar les tècniques bàsiques d'experimentació ramaderes i saber interpretar els seus resultats.

Competències transversals de la titulació

- Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita de l' català i de l' castellà.
- Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l' anglès.
- Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Adquirir coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.
- Adquirir nocions essencials de el pensament científic.
- Analitzar situacions concretes, definir problemes, prendre decisions i implementar plans d'actuació en la recerca de solucions.
- Aplicar coneixements adquirits a situacions reals, gestionant adequadament els recursos disponibles.
- Interpretar estudis, informes, dades i analitzar numèricament.
- Seleccionar i manejar les fonts d'informació escrites i informatitzades disponibles relacionades amb l'activitat professional.
- Gestionar el treball individual i en equip.
- Adquirir una formació integral.
- Mantenir un comportament ètic en l'exercici de les seves responsabilitats davant la professió i la societat.
- Conèixer i aplicar el mètode científic a la pràctica professional

Competències Generals:

- El control de la higiene, la inspecció i la tecnologia de la producció i elaboració d'aliments de consum humà des de la producció primària fins al consumidor.
- La prevenció, diagnòstic i tractament individual o col·lectiu, així com la lluita contra les malalties dels animals, siguin considerats aquests individualment o en grup, particularment les zoonosis.
- Coneixement i aplicació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives en tots els àmbits de la professió veterinària i de la salut pública, comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
- Desenvolupament de la pràctica professional amb respecte a altres professionals de la salut, adquirint habilitats relacionades amb el treball en equip, amb l'ús eficient dels recursos i en gestió de qualitat.
- Identificació de riscos emergents en tots els àmbits de la professió veterinària.
- Identificar els animals i als productes d'origen animal, així com la seva importància en la societat i en la cadena alimentària.
- Utilitzar els coneixements de les ciències bàsiques (biologia, física, bioquímica, fisiologia, matemàtiques, estadística, economia) Per comprendre els processos animals i la seva implicació en el sistema

agroramader.

- Analitzar les estratègies de la producció animal en el seu conjunt (instal·lacions, comportament, benestar, nutrició, millora, producció, reproducció, medi ambient, economia, màrqueting i qualitat del producte) amb l'objectiu d'optimitzar la producció.
- Gestionar els sistemes de producció animal amb l'objectiu d'incrementar l'eficiència (tècnica, econòmica, mediambiental) i la sostenibilitat de la cadena alimentària al llarg de el temps.

Competències específiques

- Identificar i aplicar els mètodes i procediments d'exploració clínica, tècniques diagnòstiques complementàries i la seva interpretació així com identificar i aplicar els fonaments de les Necròpsia.
- Conèixer les malalties infeccioses i parasitàries d'interès veterinari incloent el seu diagnòstic i lluita així com aplicar la bases de Zoonosi i Salut Pública.
- Identificar les mesures tècniques i reglaments per a la prevenció, control i eradicació de les malalties animals, conèixer els mètodes de promoció de la salut en els col·lectius animals, inclosos els animals silvestres, per tal d'obtenir el màxim rendiment econòmic d'una forma social, ètica i sanitàriament acceptables.
- Valorar i interpretar els paràmetres productius i sanitaris d'un col·lectiu animal, considerant els aspectes econòmics i de benestar.
- Reconèixer l'estat de benestar dels animals en granja com a factor primordial de la producció. Descriure les diferents malalties animals, individuals i col·lectives, i les seves mesures de prevenció. Recollir i remetre mostres.
- Participar en la realització d'estudis epidemiològics i programes preventius d'acord a les normes de benestar animal, sota supervisió veterinària. Col·laboració en la realització d'anàlisis de risc, incloent els mediambientals i de bioseguretat, així com la seva valoració i gestió.

Altres competències

- Malalties infeccioses i parasitàries d'interès veterinari general tant de mascotes com d'animals d'abastament.
- Promoció de la salut en els col·lectius animals, tant de companyia com d'abastament o silvestres, amb la finalitat d'obtenir la màxima salut, benestar i el màxim rendiment econòmic d'una forma social, ètica i sanitàriament acceptables.
- Mesures tècniques i reglaments per a la prevenció, control i eradicació de les malalties infeccioses i parasitàries en animals.

Continguts fonamentals de l'assignatura

MALALTIES INFECCIOSES d'animals de companyia:

La matèria d'aquesta part suposa una part important de la base de la clínica de petita animals.

El temari teòric aprofundeix en els principals processos infecciosos i parasitaris que afecten les espècies canina i felina, animals exòtics i èquids. S'estudia la seva etiologia, epidemiologia i patologia. Es treballen els principals signes clínics fonamental per establir un bon diagnòstic diferencial i les proves necessàries per arribar a un diagnòstic definitiu.

La teoria de l'assignatura es classifica en blocs. Cada bloc representa un grup de malalties que afecta un mateix sistema. Al final de cada bloc s'estableix un diagnòstic diferencial entre les malalties exposades pels alumnes es familiaritzen amb els protocols diagnòstics que s'apliquen a clínica diària.

BLOC 1 - Processos respiratoris provocats per agents infecciosos i parasitaris del gat i el gos (1,5 h)

Tema 1 - Complex respiratori caní

Tema 2 - Complex respiratori felí

Tema 3 - Dirofilariosis canina i felina

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 1

BLOC 2 - Processos sistèmics provocats per agents infecciosos i parasitaris en el gos (1,5 h)

Tema 4 - Malaltia de Brom

Tema 5 - Hepatitis contagiosa canina

Tema 6 - Leptospirosi

Tema 7 - Leishmaniosi

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 2

BLOC 3 - Processos neurològics provocats per agents infecciosos i parasitaris en el gos (1h)

Tema 8 - Ràbia

Tema 9 - Tètanus

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 3

BLOC 4 - Processos sistèmics provocats per agents infecciosos i parasitaris en el gat (2h)

Tema 10 - Toxoplasma

Tema 11 - Retrovirus felins: FIV, FeLV

Tema 12 - Peritonitis infecciosa felina

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 4

BLOC 5 - Processos digestius provocats per agents infecciosos i parasitaris (2h)

Tema 13 - parvovirosi canina i panleucopenia felina

Tema 14 - Complex entèric caní - etiologia vírica i bacteriana

Tema 15 - Problemes digestius causa de protozous

Tema 16 - Problemes digestius causa de paràsits

- Plathelminths

- Nematodes

Tema 17 - Papiloma caní

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 5

BLOC 6 - Malalties infeccioses i parasitàries de la pell del gat i el gos (2h)

Tema 18 - ectoparàsits

- Puces

- Paparres

- Mosquits

- Àcars - Sarnia

- Miasis

Tema 19 - Infeccions bacterianes - pioderma

Tema 20 - Infeccions fúngiques - dermatòfits

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 6

BLOC 7 - Malalties infeccioses de transmissió vectorial (2,5 h)

Tema 21 - Ehrlichiosis i Malaltia Lyme

Tema 22 - Mycoplasmosi

Tema 23 - babesiosis

Tema 24 - Hepatozoon canis

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 7

BLOC 8 - Problemes reproductius i en nounats (1,5 h)

Tema 25 - Problemes neonatals

Tema 26 - Infecció sistema reproductor

Tema 27 - Infertilitat

. Diagnòstic diferencial malalties Bloc 8

BLOC 9 - Medicina preventiva en animals de companyia - individual i col·lectivitats (1h)

. Deparasitació interna i externa

. programes vacunals

. Normativa europea i internacional de moviment d'animals

. Certificats veterinaris oficials

SEMINARIS

1. Malalties infeccioses i parasitàries d'animals exòtics (4 h)

2. Malalties infeccioses i parasitàries d'èquids (4h)

ACTIVITATS PRÀCTIQUES

Les classes pràctiques estan dissenyades per treballar en grups reduïts tota la informació que un veterinari

clínic es troba en la pràctica diària i que ha de saber interpretar.

1. Interpretació dels resultats d'una anàlisi sanguínia en malalties infeccioses i parasitàries (1h)
 - . Interpretar un hemograma
 - . Informació que aporta els resultats de la bioquímica
2. Preparació i interpretació de frotis sanguinis, serologies i PCR (1h)
 - . Realització i interpretació d'un frotis sanguini
 - . Que vol dir PCR o Serologia positiu / negatiu?
3. Presa de mostres per a diagnòstic de problemes dèrmics, digestius i respiratoris (1h)
 - . Raspat cutani i citologia de pell
 - . Coprològiques en problemes digestius
 - . rentat broncoalveolar
 - . Presa de líquid, ascites

MALALTIES DE REMUGANTS:

Tema 1.- Malalties en remugants, d'etiologia vírica (4 h)

1. Febre aftosa. Febre catarral maligna. Ectima contagiosa. Llengua blava.
2. Síndrome respiratòria bovina. Rinotraqueïtis infecciosa bovina.
3. Diarrea vírica bovina. Infeccions per coronavirus i rotavirus.
4. Artritis encefalitis caprina. Maedi Visna. Adenomatosa pulmonar ovina. Tumor intranasal enzoòtic. Leucosi enzoòtica bovina.

Tema 2.- Malalties en remugants, d'etiologia bacteriana (4 h)

1. Peripneumònia contagiosa bovina. Pasteurel·losi. Pneumònia atípica. Tuberculosi.
2. colibacilosi Clostridiosis. Salmonelosis. Paratuberculosis.
3. Mamitis. Agalaxia contagiosa. Brucel·losi. Leptospirosi. Avortament enzoòtic. Febre Q.
4. Listeriosi. Limfadenitis caseosa. Carboncle bacterià. necrobacil·losi

Tema 3.- Malalties en remugants, d'etiologia parasitària (3 h)

1. Dictiocaulosis. Protostrongilosis dels petits remugants.
2. coccidiosi. Criptosporidiosi. Helminthosis digestives. Fasciolosis. Dicroceliosis.
3. Hidatidosis. Cenurosis. Neosporosis. Toxoplasmosi. Sarcocistiosis. cisticercosi
4. babesiosis. Theileriosis.
5. Sarna. Oestrosis. Hipodermosis.

malalties aviàries

Tema 1.- Malalties del sistema respiratori aviària provocats per agents infecciosos i parasitaris (2h)

1. bronquitis infecciosa
2. Infecció per Pneumovirus
3. influença aviària
4. Laringotraqueïtis infecciosa aviària
5. Micoplasmosi
6. Pasterelosis

Tema 2.- Malalties del sistema digestiu aviària provocats per agents infecciosos i parasitaris (2 h)

1. ascaridiasis
2. campilobacteriosi
3. candidiasi
4. coccidiosi
5. colibacilosi
6. Salmonella losi
7. botulisme
8. enteritis necròtica

Tema 3.- Malalties infeccioses aviaris multisistèmiques (2 h)

1. Complex Mareck-leucosi
2. Malaltia de Newcastle
3. Anèmia infecciosa aviària
4. Malaltia de Gumboro
5. Síndrome de caiguda de la posada (EDS)

MALALTIES DEL PORCÍ

Tema 1. Aplicació del diagnòstic serològic en porcí. Perfils serològics (2 h)

Tema 2 .- Malalties dels porcs rellevants en la fase reproductiva (4 h)

Tema 3 .- Malalties dels porcs rellevants en la fase de lactació (2 h)

Tema 4 .- Malalties dels porcs rellevants en la fase de transició (2 h)

Tema 5 .- Malalties dels porcs rellevants en la fase de recia i engreix (2 h)

Tema 6. - Malalties infeccioses i parasitàries de Conills (2h)

1. Mixomatosi

2. Tularèmia

3. Malaltia hemorràgica del conill

4. Parasitosis

activitats pràctiques

Pràctiques de laboratori

seminaris

simulació

Eixos metodològics de l'assignatura

L'activitat docent s'estructura en sessions de teoria i pràctiques, segons la programació temporal inclosa en el pla del curs que es lliura el primer dia de classe.

1. Classes teòriques. Les classes de teoria es basen en sessions de classes magistrals i tenen per finalitat presentar la matèria de cada tema. Cada sessió de 2 hores correspon a un tema.

2. Classes pràctiques. Les pràctiques consisteixen en sessions de laboratori, seminaris, casos pràctics, valoració d' animals malalts, en sala de necròpsia o en granja . Hi podrà haver alguna conferència invitada.

Els estudiants disposaran del material docent del curs en el dossier electrònic de l'assignatura. Cada etapa del cas pràctic serà complementada per un guió explicatiu amb els objectius i procediments a utilitzar.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El pla de l'assignatura el trobareu a la carpeta de Recursos

Sistema d'avaluació

Trams	
ANIMALS COMPANYIA	34%
REMUGANTS	22%
AUS	22%
PORCÍ	22%

- Dins de cada tram, la part teòrica valdrà el 80% i l'activitat pràctica el 20%. La part teòrica de cada tram s'avaluarà mitjançant un examen. La part pràctica de cada tram s'avaluarà mitjançant la entrega i/o

presentació d'un treball, exàmens de pràctiques i/o la inclusió de preguntes de les pràctiques i seminaris en l'exàmen teòric del tram. Cada professor de cada tram, aclarirà l'avaluació de les pràctiques el primer dia de classe.

- **La avaluació consta de DOS BLOCS (2 Trams per BLOC):**
 - Bloc 1: Animals de companyia+ Remugants.
 - Bloc 2: Aus+Porcí
- Per superar cada BLOC, caldrà que la nota final (mitjana ponderada) del BLOC sigui igual o superior a 5 sobre 10 i haver cursat l'assignatura de forma regular, assistint a totes les activitats Pràctiques i participant prèviament en tots els processos d'avaluació establerts (es consideren les situacions de força major, degudament justificades).
- Per aprovar l'assignatura, serà necessari que ELS DOS BLOCS tinguin una nota igual o superior a 5 sobre 10 i haver cursat l'assignatura de forma regular, assistint a totes les activitats Pràctiques i participant prèviament en tots els processos d'avaluació establerts (es consideren les situacions de força major, degudament justificades).
- La NOTA FINAL de la assignatura: Serà la mitjana de les notes DELS DOS BLOCS considerant les proporcions de cadascun d'ells.
- Recuperació:
 - Només podran optar a la recuperació els alumnes suspesos en alguns dels blocs amb menys de 5 sobre 10.
 - **L'alumne haurà de recuperar aquells trams INCLOSOS A CADASCUN DELS BLOCS en el quals hagi obtingut un nota inferior a 5 sobre 10.**
 - La nota després de recuperació serà d'un màxim de 5 sobre 10 en el tram recuperat.

No podran optar a la recuperació aquells alumnes que:

1. No hagin cursat l'assignatura de forma regular, assistint a totes les activitats Pràctiques i participant prèviament en tots els processos d'avaluació establerts (es consideren les situacions de força major, degudament justificades).
2. Aquells alumnes que hagin incorregut en faltes greus durant el transcurs de l'assignatura; especialment si aquestes han succeït en el desenvolupament de les Pràctiques. Es consideren entre altres com a faltes greus a aquests efectes: el frau en els processos d'avaluació, la assistència a Pràctiques amb les facultats mentals minvades pel consum de l'alcohol, drogues o estupefaents, l'incompliment de les normes de seguretat en els laboratoris o establiments externs visitats, la desconsideració cap als nostres amfitrions etc.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Calnek B.W. ,1991 .Diseases of Poultry. Iowa State University Press,Iowa

Merck & CO, Inc, 2000. El manual Merck de Veterinaria. Océano grupo editorial, S.A. Barcelona Varios, 2006. Higiene y patología aviar. Real escuela de avicultura; Arenys de Mar, Barcelona Woernle H. 1994. Malalties de las aves. Editorial Acribia S.A. Zaragoza

Cordero del Campillo, M i Rojo Vazquez FA 2006. Parasitología General. McGraw-Hill Interamericana. Madrid.

Borchert, Alfred. 1964. Parasitología veterinaria; traducido del alemán por Miguel Cordero del Campillo. Zaragoza : Acribia.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

Blowey R.W. 1992 Atlas de autoevaluación en veterinaria Práctica, nº2 Animales de Granja. GRASS Ediciones, S.A. Barcelona.

- Randall C.J. 1989. Malalties de las aves domésticas y de corral . Interamericana, McGraw- Hill. Herenda D.C., 1996. Poultry Diseases and Meat Hygiene (a color atlas). Iowa State University Press, Ames, Iowa
- Boch, Joseph. 1982. Parasitología en medicina veterinaria. Buenos Aires : Hemisferio Sur, 1982
- Castro Castellón, Ana T., 2004 Índice catálogo de protozoos parásitos en aves de cría y consumo, Madrid : UAM Ediciones,
- Cordero del Campillo, Miguel. 1994. Índice-catálogo de zooparásitos ibéricos. León: Universidad, Secretariado de Publicaciones
- Euzéby, Jacques, 1998. Les Parasites des viandes : épidémiologie, physiopathologie, incidences zoonosiques Paris : Tec & Doc Lavoisier,
- Hendrix, Charles M., 1998 Diagnostic veterinary parasitology / Charles M. Hendrix, Oxford Blackwell science.
- Ishikura H. 1998 Host response to international parasitic zoonoses : with 64 figures, including 38 in color Tokio : Springer, cop
- Kassai, Tibor. 2002. Helmintología veterinaria. Zaragoza : Acribia
- Laboratorio Central Veterinario de Weybridge, 1973. Manual de técnicas de parasitología veterinaria. Zaragoza : Acribia,
- Lombardero, Oscar J. 1990. Lecciones de parasitología : 60 ciclos biológicos de interés veterinario. Buenos Aires : Hemisferio Sur
- Olsen, O. Wilford. 1977. Parasitología animal. II, Platelminetos, acantocefalos y nematelmintos Barcelona : Aedos, 1977
- Thomson and A.J. Lymbery, 1995. Echinococcus and hydatid disease /edited by R.C.A. Wallingford : CAB International, cop.

WEBS

Universitat de Oklahoma: <http://www.cvm.okstate.edu/~users/jcfox/htdocs/clinpara/Index.htm>

Universitat de Pensilvania: <http://cal.vet.upenn.edu/projects/parasit06/website/index.htm>

ATLES DE PARASITOLOGIA

Carlo de Negri Foundation. Atlas of Medical Parasitology <http://www.cdfound.to.it/html/atlas.htm#atlas>